

सशस्त्र प्रहरी बल

सशस्त्र प्रहरी निरीक्षक, लेखा उपसमुह (लेखा अधिकृत) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम परीक्षा योजना (Examination Scheme) निम्नानुसार चरणमा हुनेछ :

चरण	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क
प्रथम चरण	प्रारम्भिक शारीरिक परीक्षण	-	-
द्वितीय चरण	शारीरिक सहिष्णुता परीक्षा	-	-
तृतीय चरण	विस्तृत स्वास्थ्य परीक्षण	-	-
चतुर्थ चरण	आई.क्यू. परीक्षा	५०	४०%
पाँचौं चरण	लिखित परीक्षा	३५०	४०%
छैठौं चरण	गुणमापक परीक्षा	९००	४०%
सातौं चरण	विशेष स्वास्थ्य परीक्षण	-	-
आठौं चरण	अन्तर्वार्ता परीक्षा	५०	-

१. प्रथम चरण :- प्रारम्भिक शारीरिक परीक्षण

विवरण	पुरुष		महिला	
	उत्तीर्ण	अनुत्तीर्ण	उत्तीर्ण	अनुत्तीर्ण
उचाई	६२ ईन्च वा सो भन्दा माथी	६२ ईन्च भन्दा कम	६० ईन्च वा सो भन्दा माथी	६० ईन्च भन्दा कम
तौल	५० के.जी. वा सो भन्दा माथी	५० के.जी. भन्दा कम	४२ के.जी. वा सो भन्दा माथी	४२ के.जी. भन्दा कम
छाती	नफुलाउदा कम्तिमा ३१ ईन्च, फुलाउदा कम्तिमा ३३ ईन्च । कम्तिमा २ ईन्च फुलाउनुपर्ने ।	नफुलाउदा कम्तिमा ३१ ईन्च भन्दा कम भएको । कम्तिमा २ ईन्च फुलाउन नसक्ने	नपर्ने	नपर्ने
साधारण वियरिङ्ग	<p>साधारण वियरिङ्गमा अनुत्तीर्ण हुने कारणहरू</p> <p>अंगभंग/हात खुट्टा बाङ्गो-टिङ्गो र औलाहरू ठिक नभएको, घुँडा Knee Lock भएको अथवा Rickets भई फाटिएको, धेरै चेट्टो पैताला भएको, प्रष्ट बोली नभएको/भकभके, लठ्यौरा, दांत भररेको/२ वटा भन्दा बढी दांत किराले खाएको, ढाड कुप्रो भएको, शरीर पूरा भुकाउन नसक्ने, जिउ कोल्टे परेको, दुवी भएको, एक तिहाई भन्दा बढी कपाल भररेको, फुलेको वा रंगाएको, उचाई अनुसार हुनुपर्ने तौल भन्दा बढी तौल भएको, आँखा डेढो भएको, Colour blind भएको, शरीर मोटो तर हात खुट्टा भिनो देखिने, अनुहारमा १×१ से.मी. भन्दा ठुलो काटेको, पोलेको वा अन्य कुनै किसिमको दागहरू भएको, शरीरमा ट्याटु मार्क २.५×२.५ से.मी. भन्दा ठुलो बनाएको, नशा फुल्ने वा भेरिकोच भएको ।</p>			

द्रष्टव्य:-

प्रथम चरणको प्रारम्भिक शारीरिक परीक्षणबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको शारीरिक सहिष्णुता परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।

२. द्वितीय चरण :- शारीरिक सहिष्णुता परीक्षा

विवरण	पुरुष		महिला	
	उत्तीर्ण	अनुत्तीर्ण	उत्तीर्ण	अनुत्तीर्ण
३०० मीटर दौड	५५ सेकेन्ड सम्म	५५ सेकेन्ड भन्दा माथी	६५ सेकेन्ड सम्म	६५ सेकेन्ड भन्दा माथी
सिट-अप	१० पटक वा सो भन्दा माथी	१० पटक भन्दा कम	३ पटक वा सो भन्दा माथी	३ पटक भन्दा कम
पुस-अप	१० पटक वा सो भन्दा माथी	१० पटक भन्दा कम	३ पटक वा सो भन्दा माथी	३ पटक भन्दा कम
चिन-अप	३ पटक वा सो भन्दा माथी	३ पटक भन्दा कम	नपर्ने	नपर्ने
२ माईल दौड (३२०० मीटर)	१८ मिनेट सम्म	१८ मिनेट भन्दा माथी	२२ मिनेट सम्म	२२ मिनेट भन्दा माथी

द्रष्टव्य:-

द्वितीय चरणको शारीरिक सहिष्णुता परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र तृतीय चरणको विस्तृत स्वास्थ्य परीक्षणमा सम्मिलित गराइनेछ ।

(Handwritten signatures and marks)

३. तृतीय चरण :- विस्तृत स्वास्थ्य परीक्षण

सशस्त्र प्रहरी बल प्रधान कार्यालयद्वारा तोकिएको चिकित्सकबाट निम्नानुसारको परीक्षण गरिनेछ ।

1. General personality observation
2. Medical
3. General Physic (Surgical)
4. Dental
5. Chest (X-ray report)
6. ENT
7. Eye test (DV/CV)
8. BP
9. Blood (HB,TC,DC,ALB,SUG,M/E)
10. Pregnancy (For Female Candidate Only)

द्रष्टव्य:-

तृतीय चरणको विस्तृत स्वास्थ्य परीक्षणबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र चतुर्थ चरणको आई.क्यू. परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।

४. चतुर्थ चरण :- आई.क्यू. परीक्षा - पूर्णाङ्क ५०

विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	विषय बस्तु	प्रश्न संख्या अङ्क भार	समय
आई.क्यू. (I.Q.)	५०	४०%	बस्तुगत बहुविकल्पिक (Multiple choice Questions)	Numerical Reasoning Test	20x1=20	४५ मिनेट
				Abstract Reasoning Test	15x1=15	
				Managerial/ Organisational Problem Solving and Verbal Reasoning Test :	15x1=15	

विषय : आई.क्यू.

आई.क्यू. विषयको निम्न विषयवस्तुबाट निम्नानुसारको प्रश्नसंख्या र अङ्कभारका प्रश्नहरू सोधिनेछ ।

समय : ४५ मिनेट

पूर्णाङ्क : ५०

उत्तीर्णाङ्क : ४०%

(A) Numerical Reasoning (20x1=20)

1. Number Analogy
2. Number Classification/Odd One out
3. Finding the Wrong Term in the Given Series
4. Number Series
5. Number Coding & Decoding
6. Arithmetical
7. Percentage
8. Average
9. Profit & Loss
10. Ratio & Proportion
11. Insert the missing Character
12. Matrices
13. Data Interpretation
14. Data Verification
15. Mathematical Operations
16. Arithmetical Reasoning
17. Data Sufficiency

(B) Abstract Reasoning Test (15x1=15)

1. Series
2. Analogy
3. Classification
4. Analytical Reasoning
5. Mirror-Images

Handwritten signature and scribbles in blue ink.

6. Water-Images
7. Spotting Out the Embedded Figures
8. Completion of Incomplete Pattern
9. Figure Matrix
10. Paper Folding
11. Paper Cutting
12. Rule Detection
13. Grouping Of Identical Figures
14. Cubes and Dice
15. Dot Situation
16. Construction of Squares And Triangles

(C) Verbal Reasoning Test (15x1=15)

1. Series Completion
2. Analogy
3. Classification
4. Coding-Decoding
5. Blood Relationship
6. Puzzle Test
7. Sequential Output Tracing
8. Direction Sense Test
9. Logical Venn Diagrams
10. Alphabet Test
11. Logical Sequence of Words
12. Eligibility Test
13. Assertion and Reason
14. Situation Reaction Test
15. Verification of Truth of the Statement

द्रष्टव्यः-

चतुर्थ चरणको आई.क्यू परीक्षामा उत्तिर्ण भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र पाँचौ चरणको लिखित परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।

५. पाँचौ चरण :- लिखित परीक्षा - पूर्णाङ्क ३५०

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या×अङ्क भार	समय
प्रथम	नेपाली	५०	४०%	विषयगत	नेपाली रचना : ३६ व्याकरण : १२	९० मिनेट
द्वितीय	अंग्रेजी	१००	४०%	विषयगत	Writing : 40 Reading : 30	२ घण्टा ३० मिनेट
				वस्तुगत बहुवैकल्पिक	Grammar and Vocabulary :30	
तृतीय	सामान्य ज्ञान	५०	४०%	वस्तुगत बहुवैकल्पिक	५०× १ = ५०	४५ मिनेट
चतुर्थ	संविधान तथा कानूनहरू	५०	४०%	विषयगत	१×१० = १० लामो उत्तर ६×५ = ४० छोटो उत्तर	९० मिनेट
पाँचौ	सेवा सम्बन्धी	१००	४०%	विषयगत	६×१० = ६० लामो उत्तर ४×५ = २० छोटो उत्तर	३ घण्टा

Handwritten signatures and marks in green ink at the bottom of the page.

विषय : नेपाली

नेपाली विषयको निम्न विषयवस्तुबाट निम्नानुसारको प्रश्नसंख्या र अङ्कभारका प्रश्नहरू सोधिनेछ ।

समय : १ घण्टा ३० मिनेट

पूर्णाङ्क : ५०

उत्तीर्णाङ्क : ४०%

खण्ड (क) नेपाली रचना

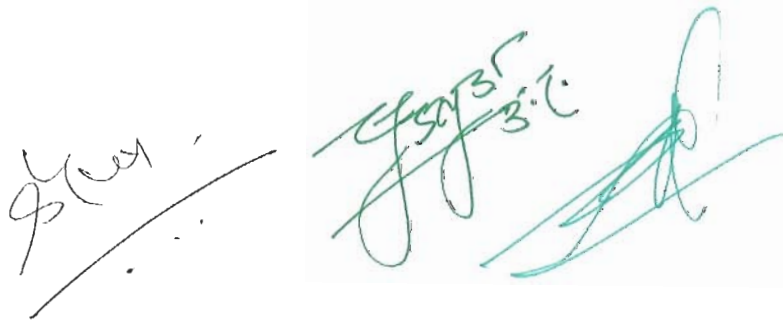
३८

१. निबन्ध लेखन	१×१० = १०
२. पत्र लेखन/निवेदन लेखन/प्रतिवेदन लेखन	१×८ = ८
३. टिप्पणी लेखन	१×५ = ५
४. बोध	१×५ = ५
५. संक्षेपीकरण	१×५ = ५
६. विस्तृतीकरण	१×५ = ५

खण्ड (ख) व्याकरण

१२ (६×२=१२)

१. नाम
२. सर्वनाम
३. विशेषण
४. काल
५. क्रिया
६. अव्यय
७. लिङ्ग
८. वचन
९. पुरुष
१०. वाच्य
११. करण/अकरण
१२. शुद्धाशुद्धी
१३. वाक्यमा प्रयोग (विभिन्न शब्दहरू र उखान टुक्काहरू)
१४. संश्लेषण/विश्लेषण
१५. उक्ति परिवर्तन
१६. समास/विग्रह
१७. निपात

Subject : English

अंग्रेजी विषयको निम्न विषयवस्तुबाट निम्नानुसारको प्रश्नसंख्या र अङ्कभारका प्रश्नहरू सोधिनेछ।

Time: 2 hour 30 Minutes

Full Mark : 100

Pass Mark :40%

Part (A) Writing

40

1. Essay writing (1x15=15)
  - a. Descriptive
  - b. Narrative
  - c. Argumentative
  - d. Persuasive
2. Letter writing (1x10=10)
  - a. Informal letter writing
  - b. Business letter writing
  - c. Official letter and Applications writing
3. Report writing (1x10=10)
  - a. Crime and incident report
  - b. Event or ceremony report
4. Explanation/Amplification (1x5=5)

Part (B) Reading

30

1. Reading Comprehension (Question answer) (5x2=10)
2. Translation (2x7.5=15)
  - a. English to Nepali
  - b. Nepali to English
3. Summary writing (1x5=5)

Part (C) Grammar and Vocabulary (Multiple Choice Questions):30(30x1=30)

1. Tense
2. Article
3. Parts of Speech
4. Voice
5. Narration (Reported Speech)
6. Tag question
7. Punctuation
8. Fill in the gaps (Preposition)
9. Relative clause
10. Conditional Sentence
11. Synonym
12. Antonym
13. Single word

विषय : सामान्य ज्ञान

सामान्य ज्ञान विषयको निम्न विषयवस्तुबाट निम्नानुसारको प्रश्नसंख्या र अङ्कभारका प्रश्नहरु सोधिनेछ ।

समय : ४५ मिनेट

पूर्णाङ्क : ५०

उत्तीर्णाङ्क : ४०%

खण्ड (क) राष्ट्रिय

(२५×१= २५)

१. ऐतिहासिक
२. भौगोलिक
३. आर्थिक
४. राजनीतिक
५. सांस्कृतिक
६. साहित्यिक
७. खेलकुद
८. समसामयिक राष्ट्रिय घटनाहरु

खण्ड (ख) अन्तर्राष्ट्रिय

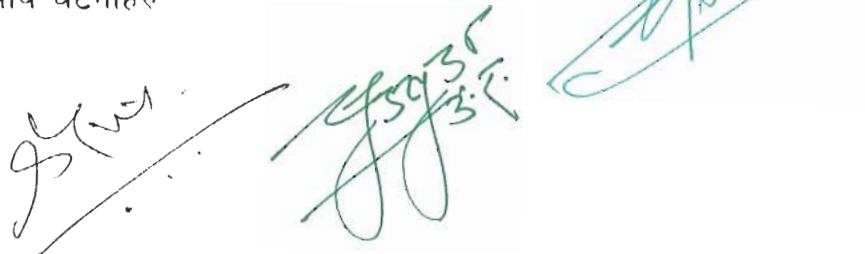
(१५×१= १५)

१. भौगोलिक
२. आर्थिक
३. संयुक्त राष्ट्र संघ एवं अन्तर्राष्ट्रिय संघ सस्था तथा संगठनहरु
४. खेलकुद
५. समसामयिक अन्तर्राष्ट्रिय घटनाहरु

खण्ड (ग) क्षेत्रीय

(१०×१= १०)

१. भौगोलिक
२. आर्थिक
३. क्षेत्रीय संघ सस्था तथा संगठनहरु (ASEAN / SAARC)
४. खेलकुद
५. समसामयिक क्षेत्रीय घटनाहरु

विषय : नेपालको संविधान तथा कानूनहरु

नेपालको संविधान तथा कानून विषयवस्तुबाट निम्न प्रश्नहरु सोधिनेछ ।

समय : १ घण्टा ३० मिनेट

पूर्णाङ्क : ५०

उत्तीर्णाङ्क : ४०%

खण्ड (क) नेपालको संविधान तथा कानूनहरु :

लामो उत्तर(१×१०= १०)

छोटो उत्तर (८×५= ४०)

१. नेपालको संवैधानिक विकासक्रम
२. नेपालको वर्तमान संविधान
३. प्रहरी ऐन, २०१२
४. सैनिक ऐन २०६३ को परिच्छेद २
५. स्थानीय प्रशासन ऐन, २०२८

विषय : सेवा सम्बन्धी

सेवा सम्बन्धी विषयको निम्न विषयवस्तुबाट निम्नानुसारको प्रश्नसंख्या र अङ्कभारका प्रश्नहरू सोधिनेछ ।

समय : ३ घण्टा

पूर्णाङ्क : १००

उत्तिर्णाङ्क : ४०%

खण्ड - "क" (६० अङ्क) :- लामो उत्तर (५×१०= ५०) छोटो उत्तर (२×५= १०)

१. लेखा र लेखा प्रणाली

- १.१ लेखाको अवधारणा, आधारभूत तत्व, उद्देश्य र महत्व
- १.२ अन्तर्राष्ट्रिय लेखा प्रणाली र लेखा प्रणालीको सर्वमान्य सिद्धान्त
- १.३ वित्तिय एवं व्यवस्थापकिय लेखाको महत्व र उपादेयता
- १.४ सरकारी लेखा प्रणालीको सिद्धान्तहरू र नेपालमा यसको प्रयोग
- १.५ नेपाल सरकारको वर्तमान लेखा प्रणाली
- १.६ नेपाल सरकारको खाता सूची र राजस्व वर्गिकरण एवं व्याख्या
- १.७ नेपाल सरकारको कोष व्यवस्था, कोष लेखाङ्गन (Fund Accounting) र रकमान्तर
- १.८ लेखामा आयको पहिचान तथा मापन र बैंक हिसाव समायोजन विवरण
- १.९ लेखामा त्रुटी पहिचान तरिकाहरू
- १.१० वित्तीय विश्लेषणका तरिकाहरू
- १.११ नेपाल लेखा मापदण्ड (Nepal Accounting Standard)
- १.१२ सरकारी लेखा सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड
- १.१३ सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापन : नेपालको योजना र बजेट प्रणाली
- १.१४ वित्तीय व्यवस्थापन र सामाजिक उत्तरदायित्व

२. लेखापरिक्षण

- २.१ लेखापरिक्षणको अवधारण तथा आधारभूत सिद्धान्त, प्रकार, महत्व एवं उपादेयता
- २.२ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली, आन्तरिक लेखा परिक्षण तथा अन्तिम लेखा परिक्षण
- २.३ व्यवस्थापन परीक्षण र कार्यमूलक लेखा परिक्षण
- २.४ लेखा परीक्षकहरूको अधिकार, दायित्व तथा विश्वसनीयता
- २.५ नेपाल लेखापरिक्षण मापदण्ड
- २.६ आर्थिक अनुशासन र वित्तीय व्यवस्थापन र लेखापरिक्षण
- २.७ सार्वजनिक जवाफदेहीको अवधारणा र त्यसको प्रयोग
- २.८ महालेखा परीक्षकको काम कर्तव्य र अधिकार
- २.९ बेरुजु र बेरुजु फल्लयौट सम्बन्धी व्यवस्था

खण्ड - "ख" (४० अङ्क) :- लामो उत्तर (३×१०= ३०) छोटो उत्तर (२×५= १०)

३. आर्थिक प्रशासन र अनुसन्धान विधि

- ३.१ आर्थिक प्रशासनको अर्थ, क्षेत्र, प्रमुख कार्यहरू र महत्व
- ३.२ आर्थिक प्रशासनसंग संलग्न निकाय : (नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय, महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, कोष तथा लेखा नियन्त्रण कार्यालय, केन्द्रिय तथा कार्य संचालन स्तरका कार्यालयहरू)
- ३.३ बजेटका सिद्धान्त, महत्व, नेपालको सरकारी बजेट प्रणालीको विकास, बजेट तर्जुमाको वर्तमान व्यवस्था, कार्यान्वयन, मूल्याङ्कन प्रक्रिया र बजेट चक्र
- ३.४ आर्थिक विकासमा सार्वजनिक, निजी र सहकारी क्षेत्रको भूमिका
- ३.५ नेपालमा सार्वजनिक संस्थाको वित्तिय प्रणाली, अवस्था, समस्या र चूनौतीहरू
- ३.६ सार्वजनिक कोषको सदुपयोग, सदाचार र नैतिकता
- ३.७ नेपालको आर्थिक वित्तीय तथा संगठित क्षेत्र सम्बन्धी विषयहरूमा गरिने अनुसन्धान र अध्ययन विधि (Research Methodology), तथ्यांकको प्रकृति एवं स्रोतहरू, तथ्यांक संकलन, तालिकीकरण, प्रशोधन र विश्लेषण तरिकाहरू
- ३.८ Measures of Central Tendency, Measures of Dispersion, Correlation and Regression Analysis को ज्ञान
- ३.९ प्रस्ताव तथा प्रतिवेदन लेखन र प्रस्तुतीकरण
- ३.१० व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (MIS) को परिचय, आवश्यकता र महत्व

४. ऐन, नियम

- ४.१ सशस्त्र प्रहरी ऐन, २०५८ र सशस्त्र प्रहरी नियमावली, २०७२
- ४.२ सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ तथा सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४
- ४.३ आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०५५, तथा आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४
- ४.४ भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४

द्रष्टव्य:- पाँचौं चरणको लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र छैठौं चरणको गुणमापक परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।

६. छैठौं चरण :- गुणमापक परीक्षा - पूर्णाङ्क १००

- क. टि.ओ.परीक्षा :
- ख. जि.टि.ओ.परीक्षा :
- ग. आई.ओ.परीक्षा :
- घ. बोर्ड कन्फरेन्स परीक्षा :

टि.ओ., जि.टि.ओ. र आई.ओ. मा सम्मिलित बोर्डले सामूहिक रूपमा छलफल गरी उम्मेदवारहरूको उपयुक्तता सम्बन्धी परीक्षण गरिनेछ ।

द्रष्टव्य:-

छैठौं चरणको गुणमापक परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र सातौं चरणको विशेष स्वास्थ्य परीक्षणमा सम्मिलित गराइनेछ ।

७. सातौं चरण :- विशेष स्वास्थ्य परीक्षण

सशस्त्र प्रहरी बल प्रधान कार्यालयद्वारा तोकिएको चिकित्सकबाट निम्नानुसारको परीक्षण गरिनेछ ।

१. एच.आई.भि.
२. हेपाटाईटिस बि.
३. लागू औषध दुर्व्यसनी परीक्षण

८. आठौं चरण :- अन्तर्वार्ता

सशस्त्र प्रहरी सेवा आयोगका सदस्यहरूद्वारा अन्तर्वार्ता मार्फत उम्मेदवारहरूको विषयवस्तु सम्बन्धि ज्ञान, तर्कशक्ति, अभिव्यक्ति क्षमता तथा व्यक्तित्व परीक्षण गरिनेछ ।

नोट :

१. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
२. यस पाठ्यक्रममा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन, नियमहरू तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधनभई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
३. चरणबद्ध रूपमा प्रारम्भिक शारीरिक परीक्षण, शारीरिक सहिष्णुता परीक्षा, विस्तृत स्वास्थ्य परीक्षण, आई.क्यू. परीक्षा, लिखित परीक्षा र गुणमापक परीक्षामा उत्तिर्ण भई अन्तर्वार्तामा सहभागी भएका उम्मेदवारहरूको आई.क्यू. परीक्षा, लिखित परीक्षा, गुणमापक परीक्षा, अन्तर्वार्ता परीक्षा र शैक्षिक योग्यता वापतको अङ्क समेत जोडी कुल अंकको योग्यताक्रम अनुसार अन्तिम नतिजा प्रकाशित गरिनेछ ।
४. शैक्षिक योग्यता वापतको अङ्क निम्नानुसारको हुनेछ ।
  - क. प्रथम श्रेणी वा सो भन्दा माथि :- २ (दुई)
  - ख. द्वितीय श्रेणीका लागि :- १.५ (एक दशमलव पाँच)
  - ग. तृतीय श्रेणीका लागि :- १ (एक)
  - घ. श्रेणी नखुलेको शैक्षिक योग्यताको लागि द्वितीय श्रेणी बराबरको अङ्क प्रदान गरिनेछ ।
५. पाठ्यक्रम लागू मिति :- २०७३।०५।२२ गते ।

